

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۲۲

صفحه ۱ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: هویت اجتماعی

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف
۱/۵	درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید. (الف) ناتوانی یک فرد در سخن گفتن به زبان بیگانه، به دلیل فقدان آگاهی است. (ب) برخی کنشها در حضور دیگران انجام نمی‌شوند؛ اما اجتماعی‌اند. (ج) هویت اجتماعی هر فرد، درون یک جامعه و براساس نمادها و هنجارهای آن شکل می‌گیرد. (د) اگر جامعه‌ای در تعامل با جوامع دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند؛ به مرور دچار تعارض اجتماعی می‌شود. (ه) ارسطو از شش نظام سیاسی نام برده است. (و) اولین شرط بقای هر جامعه، فرهنگ آن است.	۱
۲	جاهای خالی را با عبارات مناسب کامل نمایید. (الف) می‌توان گفت، پیامدهای ..... خودشان کنش هستند. (ب) جامعه و فرهنگ را «.....» می‌نامند. (ج) وقتی مردم مطابق آرمان‌ها عمل کنند، آرمان‌ها به ..... تبدیل می‌شوند. (د) افراد، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جامعه‌ای که در آن متولد شده‌اند، در ..... پیدا می‌کنند. (ه) جوامع اسلامی در مواجهه با امپراتوری‌های یونان و روم، ..... فرهنگ آنها را اخذ کردند. (و) مواجهه فرهنگ جدید غرب با جوامع و فرهنگ اسلامی ..... است که هنوز به پایان خود نرسیده است. (ز) قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، ..... نامیده می‌شود. (ح) چاره‌اندیشی برای حل مشکلات جمعیتی از طریق ..... انجام می‌شود.	۲
۲	گزینه صحیح را انتخاب کنید. (الف) کدام گزینه یک کنش اجتماعی است؟ (۱) فردی که در خیابان خلوت در حال قدم زدن است. (۲) دانشجویی که در اتاق خود مشغول مطالعه است. (۳) راننده‌ای که پشت چراغ قرمز راهنمایی و رانندگی می‌ایستد. (۴) فردی که به دلیل پا گذاشتن بر پوست موز، زمین می‌خورد. (ب) کدام گزینه تأثیر ابعاد هویتی را در عبارت «جوان مؤمن امیدوار پر تلاش پراگیزه دانش دوست، موفق خواهد شد.» به درستی نشان می‌دهد؟ (۱) نفسانی بر اجتماعی (۲) اجتماعی بر نفسانی (۳) جسمانی بر نفسانی (۴) نفسانی بر طبیعی (ج) راهکارهای اسلام برای جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی چیست؟ (۱) تشویق و پاداش (۲) تبلیغ و اقناع (۳) تنبیه و مجازات (۴) امر به معروف و نهی از منکر (د) انقلاب اسلامی ایران چه تأثیری بر روی اندیشمندان جهان غرب گذاشت؟ (۱) با تمام توان به مقابله با انقلاب اسلامی کوشیدند. (۲) به بازبینی نظرات پیشین خود پرداختند. (۳) هویتی مستقل برای فرهنگ غرب معرفی کردند. (۴) سعی در تعامل با فرهنگ نوین اسلامی داشتند.	۳

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۲۲

صفحه ۲ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: هویت اجتماعی

کلاس:

ردیف	سؤال	بارم												
۴	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) منظور از فرهنگ چیست؟ ب) در چه صورتی فاصله میان فرهنگ واقعی و آرمانی جامعه کاهش می‌یابد؟ ج) برگزاری مسابقات بین‌المللی زیبایی و نمایشگاه‌های مُد، از چه چیزی حکایت می‌کند؟ د) هر جامعه‌ای برای بقا و تداوم خود، چه اقدامی می‌کند؟ ه) از نظر قرآن کریم، انسان چه هنگامی می‌تواند حقیقت خود و جهان را بشناسد؟ و) هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، چگونه بود؟ ز) در چه صورتی زمینه بحران‌های فرهنگی و هویتی در جامعه فراهم می‌شود؟ ح) لازمه تحقق هدف اسلام از گسترش فرهنگ اسلامی و توحیدی، چیست؟	۴												
۵	هر یک از مواد ستون اول به کدام یک از مفاهیم ستون دوم اشاره دارد؟ (در ستون دوم یک مورد اضافی است). <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">موارد</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">مفاهیم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) خوراکی‌ها، پوشش‌ها، آداب معاشرت و اوقات فراغت</td> <td>۱- دنیوی</td> </tr> <tr> <td>ب) آن بخش از فرهنگ که مردم به آن عمل می‌کنند.</td> <td>۲- فرهنگ عمومی</td> </tr> <tr> <td>ج) انتقال ویژگی‌های اساسی و پایدار هویت از نسلی به نسل دیگر</td> <td>۳- مصادیق فرهنگ</td> </tr> <tr> <td>د) در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی</td> <td>۴- بازتولید هویت اجتماعی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۵- فرهنگ واقعی</td> </tr> </tbody> </table>	موارد	مفاهیم	الف) خوراکی‌ها، پوشش‌ها، آداب معاشرت و اوقات فراغت	۱- دنیوی	ب) آن بخش از فرهنگ که مردم به آن عمل می‌کنند.	۲- فرهنگ عمومی	ج) انتقال ویژگی‌های اساسی و پایدار هویت از نسلی به نسل دیگر	۳- مصادیق فرهنگ	د) در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی	۴- بازتولید هویت اجتماعی		۵- فرهنگ واقعی	۱
موارد	مفاهیم													
الف) خوراکی‌ها، پوشش‌ها، آداب معاشرت و اوقات فراغت	۱- دنیوی													
ب) آن بخش از فرهنگ که مردم به آن عمل می‌کنند.	۲- فرهنگ عمومی													
ج) انتقال ویژگی‌های اساسی و پایدار هویت از نسلی به نسل دیگر	۳- مصادیق فرهنگ													
د) در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی	۴- بازتولید هویت اجتماعی													
	۵- فرهنگ واقعی													
۶	با توجه به مفاهیم «کنش» و «من تا ما» عبارت صحیح داخل کمانک را بنویسید. الف) فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون و هضم غذا چون (.....) کنش محسوب نمی‌شوند. ب) در (.....) نوع ارتباط، محدود به ارتباط پدر و مادر و فرزند است.	۰/۵												
۷	هر عبارت به چه مفهومی اشاره دارد؟ الف) وجود نظرات متفاوت درباره هویت، نشانه (.....) است. ب) به ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد جامعه مربوط می‌شود. (.....) ج) کسانی که توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند، بیشتر از آن برخوردارند. (.....) د) حمایت از تولید ملی یکی از راهکارهای تحقق آن است. (.....)	۱												

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۲۲

صفحه ۳ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: هویت اجتماعی

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف
۱/۵	مفاهیم زیر را تعریف کنید. الف) هنجار اجتماعی: ب) از خودبیگانگی: ج) لیبرال دموکراسی:	۸
۰/۷۵	منظور از پیامدهای غیرارادی کنش چیست؟	۹
۰/۵	دو ویژگی فرهنگ را نام ببرید.	۱۰
۰/۵	در چه صورتی جوامع به سوی باطل گام برمی دارند؟	۱۱
۱	آیا فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید در جوامع مختلف، یکسان است؟ به اختصار توضیح دهید.	۱۲
۰/۷۵	پیامدهای خودباختگی فرهنگی را نام ببرید. (ذکر سه مورد)	۱۳
۰/۷۵	سه نمونه از کتاب‌هایی که متفکران ایرانی از دهه سی به بعد، در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذب، نگاشته‌اند را بنویسید.	۱۴
۱	عنوان «جمهوری و اسلامی» در نظام سیاسی جمهوری اسلامی به چه معنایی است؟	۱۵
۰/۷۵	به نظر شما تداوم روند کاهشی رشد سالانه جمعیت، برای کشورمان در آینده چه آثار زیان‌باری در پی دارد؟ (ذکر سه مورد)	۱۶
۰/۵	هدف از تحریم‌های اقتصادی نفتی و مالی که علیه کشور ایران اتخاذ شده؛ چیست؟	۱۷
۲۰	جمع بارم	

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۲۲

پاسخنامه درس: هویت اجتماعی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

پاسخ سؤال ۱: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) درست	ب) درست	ج) نادرست	د) نادرست
ه) درست	و) نادرست		

(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه‌های ۳، ۹، ۳۹، ۵۷، ۸۰ و ۸۴)

پاسخ سؤال ۲: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ارادی	ب) جهان اجتماعی	ج) واقعیت	د) خانواده
ه) عناصر عقلی	و) تجربه جدیدی	ز) اقتدار	ح) سیاست‌های جمعیتی

(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه‌های ۵، ۱۸، ۲۶، ۴۶، ۵۷، ۶۵، ۷۵ و ۸۷)

پاسخ سؤال ۳: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۳ (راننده‌ای که پشت چراغ قرمز راهنمایی و رانندگی می‌ایستد).
ب) گزینه ۱ (نفسانی بر اجتماعی)
ج) گزینه ۴ (امر به معروف و نهی از منکر)
د) گزینه ۲ (به بازبینی نظرات پیشین خود پرداختند).

(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه‌های ۸، ۳۸، ۴۷ و ۶۹)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) شیوه زندگی گروهی از انسان‌هاست که با یکدیگر زندگی می‌کنند.
ب) مردم جامعه مطابق آرمان‌های خود عمل کنند.
ج) از توجه و تمرکز فرهنگ غرب بر بُعد جسمانی هویت
د) عقاید، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد.
ه) به انسان و جهان‌نگاهی توحیدی داشته باشد.
و) هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود.
ز) اگر از ارزش‌ها و آرمان‌های جامعه دور شود.
ح) داشتن جمعیت مناسب

(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه‌های ۱۹، ۲۸، ۴۰، ۴۶، ۶۰، ۶۴، ۷۹ و ۸۷)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۳	ب) ۵	ج) ۴	د) ۱

(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه‌های ۱۹، ۲۷، ۴۵ و ۶۶)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) فاقد آگاهی و اراده	ب) خانواده‌های تک‌فرزند

(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه‌های ۴ و ۱۳)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت	ب) علل درونی تحولات فرهنگی
ج) قدرت اجتماعی	د) اقتصاد مقاومتی

(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه‌های ۴۲، ۵۶، ۷۴ و ۹۰)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.
ب) در مواردی ممکن است انسان با خودش بیگانه شود.
ج) نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می‌یابد.

(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه‌های ۱۱، ۵۹ و ۸۱)

پاسخ سؤال ۹: (۷۵/۰ نمره)

به پیامدهای کنش‌هایی گفته می‌شود که به اراده انسان‌ها بستگی ندارند. این دسته از پیامدها، کنش نیستند که لازم باشد کنش‌گری آنها را انجام دهد بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند.
(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه ۵)

پاسخ سؤال ۱۰: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۱- آموختنی است. ۲- از راه آموزش و تربیت از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود.
(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه ۲۰)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۰ نمره)

اگر جوامع مختلف به حق ایمان نیاورند و مطابق با آن عمل نکنند.
(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه ۳۳)

پاسخ سؤال ۱۲: (۱ نمره)

خیر، هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌های خود، برخی تحركات اجتماعی و تغییرات هویتی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند؛ برخی هویت‌ها را می‌پذیرد و برخی دیگر را نمی‌پذیرد.
(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه ۵۰)

پاسخ سؤال ۱۳: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۱- عناصر فرهنگی جامعه دیگر را بدون تحقیق و گزینش می‌پذیرد و به روش تقلیدی عمل می‌کند.
۲- ارتباطش را با تاریخ و فرهنگ خود از دست می‌دهد.
۳- نه می‌تواند فرهنگ خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه قادر است به جامعه دیگری که شیفته و مبهوت آن شده است، ملحق شود.
(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه ۵۸)

پاسخ سؤال ۱۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۱- غرب‌زدگی (جلال آل احمد)
۲- بازگشت به خویشتن (دکتر علی شریعتی)
۳- خدمات متقابل اسلام و ایران و فطرت (شهید مرتضی مطهری)
(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه ۶۷)

پاسخ سؤال ۱۵: (۱ نمره)

عنوان «جمهوری» در این ترکیب به معنای به رسمیت شناختن حضور مؤثر مردم در نظام سیاسی است و کلمه «اسلامی» نشان‌دهنده این است که فعالیت‌ها براساس عقاید و ارزش‌های اسلامی سازمان پیدا می‌کنند.
(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه ۸۱)

پاسخ سؤال ۱۶: (۷۵/۰ نمره)

سالمندی جمعیت، کاهش نشاط اجتماعی و اقتصادی، کاهش رشد اقتصادی، کاهش اقتدار سیاسی، شکاف‌های نسلی در اثر به هم خوردن توازن جمعیت نسل‌ها و ... (سه مورد کافی است).
(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه ۸۸)

پاسخ سؤال ۱۷: (۵/۰ نمره)

اولاً درآمد نفتی کشور را محدود کنند؛ ثانیاً از انتقال آن به کشور ممانعت ورزند.
(هویت اجتماعی دوازدهم، صفحه ۸۹)